

Prehlasuje-li však jaz. nar. č. 17/1926 Sb. v odst. 3 čl. 2 za orgány republiky i technikov a inženierov na Slov. a v Podk. Rusi, ktorí sú zmienení v § 3 zák. č. 185/1920 Sb. a uvádza-li § 3 zák. č. 185/1920 Sb., že členmi inženiárskej komory sú i technikovia a inženieři, ktorí podľa právnej úpravy dosiaľ na Slov. a Podk. Rusi platnej obdobnú činnosť tam vykonávajú, tedy takú činnosť, jakú prevádzajú úradne autorizovaní civilní technikovia, pôsobiaci v oblasti republiky, — tak plyní z toho, že cit. jazykové nariadenie kladie v danom smere na roveň takýchto technikov a inženierov na Slov. a Podk. Rusi úradne autorizovaným civilným technikom.

Je-li však tomu tak, tak platí právná zásada, vyslovená v cit. náleze tohoto súdu i ohľadne technikov a inženierov na Slov. a v Podk. Rusi, totiž odporuje vl. nar. č. 17/26 Sb. pokiaľ v čl. 2 odst. 3 prehlasuje technikov a inženierov na Slov. a v Podk. Rusi zmienených v § 3 zák. č. 185/1920 Sb. za orgány republiky, tiež zákonu.

Č. 11.130.

Jazykové právo. — Kinematografy: Není nezákonným porušením jazykového práva obce (německé), uloží-li jí úřad při udělení kinematografické licence určité podmínky stran jazykové úpravy nápisů, návěstí a textů filmů.

(Nález ze dne 9. března 1934 č. 4853.)

P r e j u d i k a t u r a: srov. Boh. A 10.315/33.

V ě c: Město Ú. proti ministerstvu vnitra o jazykové právo.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Rozhodnutím z 27. března 1929 udělil zem. úřad v Praze městu Ú. k jeho žádosti podle § 4 min. nař. z 18. září 1912 č. 191 ř. z. nepřevodné povolení pořádati v Ú. v č. . . . pod označením Welttheater kinematografická představení. Tato licence byla městu udělena mezi jiným pod podmínkou, že všechny nápisy v kinematografické provozně, texty filmů a návěstí musí býti provedeny na prvním místě v jazyku státním, na druhém místě v jazyku německém.

St-lčinu odvolání min. vnitra rozhodnutím z 10. října 1930 nevyhovělo a k vývodům odvolání uvedlo: 1. Námitka, že tato podmínka znamená těžké hospodářské poškození majitele licence, protože je proveditelná pouze vedlejší projekcí českých titulků pomocí t. zv. »Diapásek«, je nepřipadná, poněvadž opatření filmů dvojjazyčnými titulky na místě jednojazyčných je technicky snadno proveditelné, takže není třeba zvláštní projekce českých titulků pomocí diapásek, kteréžto zařízení je velmi nedokonalé a uložené podmínce ani nevyhovuje. Budou-li pak všechny biografy, jimž řečená podmínka byla uložena, od filmových půjčoven žádati filmy s dvojjazyčnými titulky, pak je také obdrží. 2. Uložená podmínka není porušením předpisu § 128 úst. listiny, poněvadž se jí neobmezují práva menšinového jazyka. 3. Uložená podmínka se neopírá o čl. 99 jaz. nař., nýbrž o ustanovení § 5 min. nař. z r. 1912

č. 191 ř. z., podle kterého jest při udělení licence kinematografické přihlížeti k místním poměrům a místní poměry v Ú. toho vyžadují, aby také obyvatelstvu národnosti čsl. bylo možno biografická představení v podniku st-lově navštěvovati a sledovati, když ve vnitřním městě není biografů, v nichž se předvádějí filmy s titulky také v jazyku českém.

O stížnosti napadající toto rozhodnutí uvážil nss toto:

V nář. Boh. A 10.315/33 vyslovil a zevrubně odůvodnil nss právní názor, že udělování povolení k veřejným představením kinematografickým, které je po materiální stránce posuzovati podle dekretu dvor. kanceláře ze 6. ledna 1836, Sb. zák. pol. č. 5 a min. nař. z 25. listopadu 1850 č. 454 ř. z., jest ponecháno volnému uvážení úřadu v žádném směru neomezenému, takže na udělení takového povolení straně nepřisluší vůbec nijaký nárok, zejména když obsah min. nař. z 18. září 1912 č. 191 ř. z. o pořádání veřejných představení kinematografických nepodává podkladu pro domněnku, že by státní správa byla chtěla, pokud jde o veřejná kinematografická představení, vzdáti se zásadního práva rozhodovati podle zcela volného nijak neomezeného uvažování. Proto jest právem úřadu, aby, rozhodne-li se žadateli licenci udělit, tuto podle své volné a v žádném směru neomezené úvahy obmezil vedlejšími ustanoveními, která, ať jakákoli, nemohou zkrátiti žadatele v právu, jehož nemá.

Stížnost ovšem poukazuje na to, že nss opět vyslovil, že udělení kinematografických licencí může býti vázáno na splnění podmínek, i když jsou tyto podmínky jiného druhu, než které jsou uvedeny v nař. č. 191/1912, ovšem praví se v rozhodnutí dále, a to jest důležité, jen tehdy, neodporují-li tyto podmínky platnému právnímu řádu; stížnost tvrdí, že stanovená podmínka, že všechny nápisy v kinematografické provozovně, texty filmů a návěští musí býti provedeny na prvním místě v jazyku státním, na druhém místě v jazyku německém, platnému právnímu řádu odporuje, ježto při provozování kinematografického podniku k účelům výdělkovým jde o věc soukromého a obchodního styku a zaujímá tudíž obec, provozující tento podnik, postavení soukromé osoby a má v postavení tom práva osob soukromých. Předpis § 128 odst. 3 úst. listiny stanoví pak, že státní občané Čsl. republiky mohou v mezích všeobecných zákonů užívati volně jakéhokoli jazyka ve stycích soukromých a obchodních. Tímto předpisem ústavní listiny vyslovená zásada jazykové volnosti ve styku soukromém a obchodním je pak nepřekročitelnou hranicí pro volnou úvahu úřadu, neboť nějaké omezení této zásady podle znění předpisu § 128 odst. 3 úst. listiny bylo by možné jen cestou zákona, nařízení č. 191/1912 moci zákona nemá.

Ale k těmto st-lichým vývodům nutno poznamenati, že obec, provozuje-li některý ze svých podniků podle zásad soukromohospodářských, nemění tím nic na své nezadatelné subjektivě veřejnoprávní, t. j. nestává se v této své činnosti osobou soukromoprávní. Že pak jako veřejnoprávní korporace nemůže se pro sebe dovolávati ustanovení § 128 odst. 3 úst. list., st-lka sama uznává.

Jestliže pak příslušné normy, t. j. dekret dvorské kanceláře ze 6. ledna 1836, Sb. zák. pol. č. 5 a min. nař. z 25. listopadu 1850 č. 454 ř. z., jak shora dolíčeno, ponechávají udělení licence volnému ničím neomezenému uvážení úřadu, chybí pro úspěšnost stížnosti k nss-u základní předpoklad, totiž subj. právo strany vůbec ve smyslu § 2 zák. o ss, o jehož porušení by mohlo jíti, a nemá pak pro spor významu, nebyl-li snad výrok žal. úřadu, zamítající stěžovatelovo odvolání do stanovené podmínky skutkově náležitě podložen, neb náležitě odůvodněn.

Č. 11.131.

Školství. — Samospráva obecní. — Církevní věci (Slovensko): * Předpis § 25 zák. čl. XXXVIII:1868 sám o sobě nezakazuje politické obci, aby o své vůli hradila náklad na postavení budovy církevní školy.

(Nález ze dne 10. března 1934 č. 2405.)

V ě c: Dr. Pavel J. v T. proti zemskému úřadu v Bratislavě o rozšíření církevní školy.

V ý r o k: Na ř. r o z h o d n u t í s e z r u š u j e p r o n e z á k o n n o s t.

D ů v o d y: V zasedání řím.-kat. školské stolice ve St. dne 19. dubna 1929 bylo usneseno dosavadní budovu a učitelské byty zbourati, odkoupiti dva sousední soukromé pozemky a na tomto komplexu vystavěti novou školu s tělocvičnou a byty pro učitele. Politická obec měla býti vyzvána, aby co budovatel a na základě 100letého práva povinný vydržovatel školy potřebné k provedení usnesení toho provedla. Po projednání věci v obecní radě a finanční komisi usneslo se obecní zastupitelstvo dne 16. června 1929, že obec školu dá vystavěti na pozemku dosavadních škol, aniž by žádala změnu katolického rázu školy.

Okr. výbor v Levicích, jemuž usnesení to bylo obcí ke schválení předloženo, zrušil je výměrem z 9. října 1930 z toho důvodu, že nebyly dodrženy předpisy o finančním hospodářství obcí.

Po novém projednání věci obecní radou (6. února 1931) a obecní finanční komisí (6. února 1931) usneseno ve schůzi obecního zastupitelstva dne 10. února 1931 za přítomnosti více než $\frac{2}{3}$ členů 13:2 hlasům (plus 2 nehlasující) toto: »Obecní zastupitelstvo za předpokladu, že řím.-kat. církev pro školu odkoupí sousední dva stavební pozemky a na stavbu přiměřenou subvenci obdrží, dá na dvoře nynější řím.-kat. školy a na sousedních pozemcích postaviti 6ti třídní školu, nynější školy upraví na učitelské byty a pro správce škol dá postaviti nový byt. Stavby ty dá provésti podle projektu architekta Rud. C. a na pozemcích základiny řím.-kat. školy s rozpočtovým nákladem 670.000 Kč. Vlastnické právo ponechá obec i nadále řím.-kat. školské základině. Stavební náklad čítaje v to i státní subvenci, bude obec kryti půjčkou u Zemské banky v Praze